اخبار فرهنگی

معاون سیاسی وزارت کشور:

بیشترین خسارت جنگ بر تهران، اصفهان و هرمزگان وارد شد

معاون سیاسی وزارت کشور با بیان اینکه بیشترین خسارت‌ها در جنگ در سه استان تهران، اصفهان و هرمزگان بوده است، گفت: دولت تدارکاتی دیده که خسارات مردم جبران شود آثار جنگ در زندگی مردم به حداقل برسد. علی زینی وند در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در پاسخ به این سوال که بیشترین خسارات در جنگ تحمیلی سوم در کدام استان‌ها گزارش شده است، گفت: با توجه به اینکه هنوز جنگ ادامه دارد دسته‌بندی دقیقی در این زمینه صورت نگرفته و به صورت کامل برآورد خسارت نشده است. معاون سیاسی وزارت کشور گفت: برآورد خسارت‌ها هم به صورت روزانه انجام شده و برآورد هم صورت خواهد گرفت. زینی وند همچنین درباره اقدامات وزارت کشور برای جلب رضایت مردم با توجه به مشکلات جامعه در زمان جنگ گفت: درست است که مردم تحت فشار هستند اما در جنگ مردم بیشتر همراهی می‌کنند.

آواز اسپانیا در حمایت از ایران

یکی از ترانه‌های بسیار زیبایی که در حمایت از ایران و محکومیت آمریکا در تجاوز به ایران ساخته شده است، این روزها در فضای مجازی بسیار پربازدید شده است. به گزارش خبرنگار ایلنا، در روزهایی که کاخ سفید سعی کرد با استفاده از آهنگ «ماکارنا»، بمباران ایران را در فضای مجازی «جذاب» جلوه دهد، واکنش غافلگیر کننده‌ای از راه رسید. یکی از آهنگسازان اسپانیایی یکی از آوازهای زیبای اسپانیایی را در حمایت از ایران سرود. اعتراض اسپانیایی‌ها به دولت آمریکا فقط به عرصه سیاست محدود نمانده است، بلکه آنها در عرصه هنر و بازبان موسیقی نیز نشان دادند که از جنگ‌افروزی ترامپ و سکوت اروپا در برابر نسل کشی در غزه و ایران بیزارند. فساد اخلاقی رئیس جمهور آمریکا (که در پرونده اپشتین ثبت شده) را محکوم می‌کنند. و ایستادگی ملت ایران در برابر تحریم و تجاوز را ستایش می‌کنند. اسپانیایی‌ها با این کار ثابت کردند که وجدان بشری بیدار است.

«آخرین گوزن» از ایران به روسیه می‌رود

انیمیشن «آخرین گوزن» ساخته مهدی برق‌زادگان (تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی) به بخش مسابقه چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی انیمیشن وارونژ روسیه راه یافت. به گزارش مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی، «آخرین گوزن» داستان گوزنی است که در دل جنگل مشغول گشت و گذار است و مورد حمله شکارچیان قرار می‌گیرد و مجبور به فرار می‌شود. جشنواره وارونژ روسیه از اول تا سوم خردادماه ۱۴۰۵ برگزار می‌شود. «آخرین گوزن» در بخش مسابقه انیمیشن‌های کوتاه این رویداد روی پرده می‌رود. جشنواره انیمیشن وارونژ فضایی برای نمایش و تماشای تخصصی فیلم‌های انیمیشن برای کودکان، نوجوانان و خانواده هاست. یکی از ویژگی‌های این جشنواره رویکرد آموزش محور آن است، این جشنواره تنها به نمایش فیلم و بحث و بررسی آن‌ها نمی‌پردازد، بلکه برپایی مستر کلاس‌های مختلف، میزگردها و رویدادهای خلاقانه برای مخاطبان توسط متخصصان استودیو انیمیشن وارونژ و چهره‌های شناخته شده بین‌المللی صنعت انیمیشن بخش مهمی از این رویداد هنری است. «آخرین گوزن» تولید مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی است.

برنده جایزه «اندرسن» معرفی شد

«مایکل روزن»، نویسنده و شاعر انگلیسی کودکان به عنوان برنده جایزه ادبی «هانس کریستین اندرسن» معرفی شد. به گزارش ایلنا، «مایکل روزن»، شاعر و نویسنده‌ای که برای نگارش کتاب‌هایی همچون «ما به شکار خرس می‌رویم» و «کیک شکلاتی» شناخته می‌شود، به پاس یک عمر مشارکت در ادبیات کودک به عنوان برنده جایزه در بخش نویسندگی «هانس کریستین اندرسن» سال ۲۰۲۶ انتخاب شد. «گاردین» نوشت، «روزن» چهارمین نویسنده بریتانیایی است که برنده این جایزه می‌شود. «دفتر بین‌المللی کتاب برای نسل جوان» (IBBY) که هر دو سال یک‌بار یک برنده را اعلام می‌کند در بیانیه‌ای گفت: «روزن در سراسر آثار خود اعم از شعر، رمان و آثار غیرداستانی، کودکان را به ادبیات دعوت، به همدلی تشویق و فضا را برای بحث درباره تاریخ، خانواده، فقدان، هویت و جامعه فراهم می‌کند.» در این دوره احمد اکبرپور، نویسنده ایرانی نامزد این جایزه بود که به فهرست پنج نامزد نهایی نیز راه یافت. علاوه بر «مایکل روزن»، «کای گائو»، تصویرگر چینی به عنوان برنده جایزه «هانس کریستیان اندرسن» در بخش تصویرگری اعلام شد.

توقیف ۴۰ میلیارد تومان اموال «مهرداد ماهر» در همدان

دادگستری همدان از توقیف ۴۰ میلیارد تومان دارایی و وجه نقد یک شهروند ایرانی خارج از کشور به اتهام «همکاری موثر با دشمن» خبر داد. به گزارش مرکز رسانه قوه قضاییه، روابط عمومی دادگستری همدان اعلام کرد: این فرد که چندسالی است به خارج از کشور گریخته، به اقدامات ضدایرانی پرداخته و نقش موثری در شبکه همکاران دشمن در کشور و مخصوصا استان همدان داشته است. بنا به این گزارش، تاکنون با دستور مقام قضایی یک آپارتمان با قیمت حدودی ۳۵ میلیارد تومان در بهترین نقطه استان همدان یک دستگاه خودرو و حدود ۵ میلیارد تومان وجه نقد در حساب بانکی، بخشی از اموال توقیف شده مهرداد ماهر بوده است.

دبیر پویش ملی نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران:

جنگ چهل روزه هویت و تمدن ایران را نشانه گرفت

دبیر پویش ملی نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران گفت: آسیب به میراث فرهنگی در کنار تخریب زیرساخت‌ها، بیانگر آن است که جنگ اخیر ابعاد گسترده‌تری دارد و هویت تاریخی و فرهنگی و تمدن ایران را نیز هدف قرار داده است.

به گزارش ایرنا، محمد مهدی کلانتری روز چهارشنبه در نشست تخصصی میراث‌فرهنگی اصفهان در جنگ تحمیلی چهل روزه که به مناسبت روز جهانی بناها و محوطه‌های تاریخی در عمارت پیشه و هنر اصفهان برگزار شد، افزود: برخی اظهارنظرهای رسمی دشمن آمریکایی صهیونیستی نیز این موضوع را تأیید می‌کند و نشان می‌دهد که نگاه به ایران، صرفاً محدود به وضعیت سیاسی کنونی نیست بلکه ریشه در نگاه تاریخی به این سرزمین دارد.

وی گفت: در مقابل این شرایط، نوعی همگرایی و همدلی میان اقشار مختلف مردم شکل گرفته که قابل توجه است و فراتر از دیدگاه‌های سیاسی، بر محور دفاع از ایران و هویت ملی استوار است.

کلانتری ادامه داد: این همراهی اجتماعی که در سطح جامعه مشاهده می‌شود، ظرفیت مهمی برای عبور از شرایط کنونی است و باید برای حفظ آن تلاش شود.

دبیر پویش ملی نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران گفت: صیانت از میراث فرهنگی به‌عنوان بخشی از هویت ملی، نیازمند توجه جدی و مشارکت عمومی است و در شرایط فعلی، این موضوع اهمیت دوچندان پیدا کرده است.

وی افزود: تجربه‌های تاریخی نشان می‌دهد که میراث فرهنگی همواره در معرض تهدید بوده اما آنچه اهمیت دارد، میزان توجه و تلاش برای حفاظت از این سرمایه‌های ارزشمند در بزنگاه‌های حساس است.

از زیرساخت تا فرهنگ؛ نشانه‌های یک جنگ فراگیر علیه سرزمین ایران

دبیر پویش نجات بناها و محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران با اشاره به وارد آمدن خسارات گسترده به میراث فرهنگی اصفهان در جریان حملات هوایی گفت: در جریان این حملات، ۲۸ اثر تاریخی در استان اصفهان دچار آسیب شده‌اند که در این میان، ۲ اثر ثبت جهانی نیز به‌طور مستقیم خسارت دیده‌اند و این موضوع نشان‌دهنده شدت و گستردگی تخریب‌هاست.

کلانتری افزود: میدان نقش جهان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین آثار ثبت جهانی ایران در این حملات دچار آسیب شد و در کنار آن، باغ چهل‌ستون نیز که در فهرست باغ‌های ایرانی ثبت شده از گزند این بمباران‌ها در امان نمانده است.

وی گفت: در تاریخ ۱۶ اسفندماه و بر اثر اصابت در محدوده خیابان پاسداران، به دلیل نزدیکی به میدان نقش جهان، مسجد جامع عباسی نیز دچار آسیب‌هایی شد و در برخی نقاط، کاشی کاری‌های ارزشمند این بنا دچار ریزش و جداشدگی شده‌اند به گونه‌ای که احتمال ریزش بیشتر نیز وجود دارد.

وی افزود: در ۱۸ اسفندماه نیز با اصابت به ساختمان استانداری اصفهان که در حریم درجه یک آثار تاریخی قرار دارد، مجموعه‌ای از بناهای ارزشمند دولتخانه صفوی آسیب جدی دیدند.

دبیر پویش ملی نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران گفت: در این حادثه، تالار اشرف، عمارت رکیب‌خانه (موزه هنرهای تزئینی)، عمارت جبه‌خانه (موزه هنرهای معاصر)، تالار تیموری و حتی بخش‌هایی از مجموعه چهل‌ستون دچار خسارت شدند.

وی ادامه داد: همچنین عمارت سعدی با قدمتی حدود یک قرن که در فهرست آثار ملی قرار دارد نیز از این آسیب‌ها بی‌نصیب نمانده است و این موضوع نشان‌دهنده گستردگی شعاع تخریب در بافت تاریخی اصفهان است.

کلانتری با اشاره به ابعاد ملی این رخداد اظهار داشت: در سطح کشور نیز تاکنون ۱۴۱ اثر تاریخی در پی این حملات آسیب دیده‌اند که از جمله آن‌ها می‌توان به کاخ گلستان در تهران و محوطه‌های تاریخی خرم‌آباد اشاره کرد.

وی گفت: این حجم از تخریب‌ها نشان می‌دهد که هدف‌گیری صرفاً محدود به اهداف نظامی نبوده و آثار فرهنگی و تاریخی نیز به‌صورت مستقیم مورد حمله قرار گرفته‌اند.

دبیر پویش نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران افزود: در روزهای ابتدایی برخی تصور می‌کردند که این حملات صرفاً با هدف تغییر ساختار سیاسی انجام می‌شود، اما هدف قرار گرفتن مدارس، بیمارستان‌ها و زیرساخت‌های حیاتی، این تصور را به‌طور کامل رد کرد.

وی ادامه داد: حمله به مراکز آموزشی و درمانی و همچنین زیرساخت‌هایی نظیر پل‌ها، صنایع و مراکز تولیدی نشان داد که فشار بر زندگی روزمره مردم نیز بخشی از این راهبرد است.

کلانتری تصریح کرد: آسیب به میراث فرهنگی در کنار زیر ساخت‌ها بیانگر نشانه گرفتن هویت تاریخی یک کشور است.

به گزارش ایرنا، در حملات و بمباران روز ۱۷ اسفند به خیابان پاسداران در نزدیکی میدان نقش جهان، کاشی‌های ایوان‌های شمالی و غربی مسجد جامع عباسی در برخی نقاط دچار ریزش شد.

مسجد جامع عباسی در مجموعه ثبت جهانی میدان نقش جهان قرار دارد که از موج انفجارها و حملات دشمن دچار آسیب شده است.

با این وصف در حالی که بناهای مجموعه ثبت جهانی میدان نقش جهان از آسیب‌های حملات ۱۷ اسفند مصون نماند، مجددا بمباران استانداری اصفهان در عرصه دولت خانه صفوی (بخشی از محور تاریخی فرهنگی اصفهان که در فهرست آثار ملی قرار دارد) حریم درجه ۲ میدان نقش جهان و همچنین حریم درجه یک کاخ چهل‌ستون، آسیب‌های گسترده‌ای را به این یادمان‌های تاریخی شهر موزه اصفهان وارد کرد.

دبیر پویش ملی نجات بناها، محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی ایران: آسیب به میراث فرهنگی در کنار تخریب زیرساخت‌ها، بیانگر آن است که جنگ اخیر ابعاد گسترده‌تری دارد و هویت تاریخی و فرهنگی و تمدن ایران را نیز هدف قرار داده است

«کاخ موزه چهلستون»، «تالار اشراف»، «تالار تیموری»، «عمارت جبه خانه» (موزه هنرهای تزیینی اصفهان)، «عمارت رکیب خانه» (موزه هنرهای معاصر اصفهان) و همچنین «کاخ عالی قاپو» از جمله آثار شاخص دولتخانه صفوی هستند که در جریان حملات و موج انفجارهای حمله به استانداری اصفهان، دچار آسیب‌های زیادی شدند.

به واقع این حملات در حریم مهمترین اثر میراث جهانی اصفهان یعنی «میدان نقش جهان» و همچنین حریم درجه یک کاخ موزه ثبت جهانی چهل‌ستون رخ داد؛ جایی که مطابق هشدارهای یونسکو باید از حملات مصون می‌ماند.

به گفته مقامات اداره کل میراث فرهنگی استان اصفهان ۲۸ بنای تاریخی این خطه در بمباران و حملات ائتلاف آمریکایی - صهیونیستی دچار آسیب شدند.

مجموعه جهانی کاخ موزه چهلستون، مجموعه جهانی نقش جهان، مسجد جامع عباسی و کاخ عالی قاپو، تالار اشرف، عمارت رکیب خانه، عمارت جبه‌خانه، عمارت توحیدخانه، عمارت پیشه و هنر (اداره کل میراث فرهنگی استان)، خانه امین‌التجار، کاخ هشت‌بهشت، خانه جبارزاده، خانه مشکی، خانه صیفور قاسمی، حمام جارچی باشی، تکیه میرزا رفیعا نایینی، بقعه بابا رکن‌الدین، تکیه مادر شاهزاده و تکیه کازرونی در تخت فولاد، مدرسه تاریخی سعدی، کاخ سردار اعظم (ساختمان وزارت خارجه) آثار تاریخی آسیب دیده بر اثر موج انفجارهای بمباران‌های اخیر شهر اصفهان در جریان حملات ائتلاف آمریکایی صهیونیستی بوده‌اند.

همچنین خانه تاریخی کریمی در شهرضا (اداره میراث‌فرهنگی شهرستان)، کاروانسرا و بازار تاریخی شهر کوهپایه، مسجد جامع خوانسار، خانه تاریخی ابهری خوانسار، مسجد رئیسان خوانسار، مدرسه مریم بیگم خوانسار و همچنین کارخانه تاریخی ریسندگی نوین شهرضا از جمله دیگر بناهای آسیب‌دیده بر اثر موج انفجار بمباران‌ها در سایر شهرستان‌های استان اصفهان اعلام شده‌اند.

تخریب ۴۵ درصد از بنای کاخ موزه نظامی بندر انزلی در حمله هوایی

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان گیلان نیز با تشریح ابعاد گسترده تخریب کاخ موزه نظامی بندر انزلی در جریان حملات آگاهانه تروریست‌های آمریکایی - صهیونی به هویت تمدنی ایران، از وارد آمدن خسارات قابل توجه به این موزه خبر داد و این اقدام را نشانه فروپاشی قواعد حقوق و اخلاقی حاکم بر منازعات بین‌المللی توصیف کرد.

یوسف سلمان‌خواه در گفت‌وگو با ایلنا با تبیین ابعاد خسارات وارده به میراث‌فرهنگی کشور در پی رخدادهای اخیر، اعلام کرد: علی‌رغم نصب سپر آبی در کاخ موزه بندر انزلی اما دشمن متجاوز، بار دیگر نشان داد که به این تعهدات پایبند نبوده و اصول بنیادین حقوق بین‌الملل را نقض کرده و آنچه که با تحولات امروز بر پیکره هویت بشریت در کشور رخ می‌دهد بیانگر خلاء جدی در نظام حفاظتی میراث تمدنی است.

او با تاکید بر جایگاه راهبردی موزه‌ها به عنوان عناصر هویت‌بخش جوامع ادامه داد: حکمرانی خوب در چارچوب افزایش قدرت ملی محقق می‌شود و یکی از مؤلفه‌های آن توجه به هویت در عرصه‌های ملی و جهانی است.

مدیرکل میراث‌فرهنگی گیلان با اشاره به قدمت تاریخی حدود یک قرن از ساخت بنا و ثبت این اثر تاریخی به شماره ۱۵۱۱ در تاریخ ۲۶ آذر ۱۳۵۶ در فهرست آثار ملی کشور تصریح کرد: ارزیابی‌های اولیه حاکی از آن است که میزان خسارت وارده حدود ۴۵ درصد تخمین زده شده و بخشی از این آسیب‌ها شامل ایجاد ترک‌های عمیق در سازه، سقف شیروانی، صدمه به تزئینات داخلی و آرایه‌های نما و شکستگی برخی از اشیای داخل ویترین‌ها بوده که نیازمند اقدامات فوری حفاظتی تخصصی و نجات‌بخشی در حوزه مرمت است.

سلمان‌خواه اعلام کرد: در مقطع کنونی، مأموریت اصلی ما، مستندسازی دقیق و انتقال مستمر این تجاوزات به افکار بین‌المللی است و تیم‌های فنی و کارشناسی ما، فرآیندهای برداشت‌های میدانی و مستندسازی دقیق را انجام و مکاتباتی با وزارت متبوع صورت پذیرفته است.

مدیرکل میراث‌فرهنگی گیلان در ادامه خاطرنشان کرد: تداوم چنین اقدامات مخربی، بیانگر رویکردی نظام‌مند در بی‌ثبات‌سازی بنیان‌های فرهنگی و اجتماعی است و با توجه به چالش‌های نوین ناشی از جنگ شناختی نظام سلطه، اکنون ضرورت ایفای وظیفه‌ای بس سنگین‌تر احساس می‌شود و مسئله هویت ملی بیش از هر زمان دیگری نیازمند توجه و مداقه اندیشمندان و نخبگان در قبال صیانت از میراث‌فرهنگی است و انتظار می‌رود نهادهای بین‌المللی با بهره‌گیری از جایگاه حقوقی خود، موضعی مسئولانه را در جلوگیری از تکرار مجدد این حملات اتخاذ کنند.

گزارش

پدر ماکان: تمام این ۴۵ روز یا در سردخانه بودم یا در خانه چشم‌انتظار او

ماکان؛ تنها دانش‌آموز مفقودالاثر میناب

پدر دانش‌آموز مفقودالاثر میناب می‌گوید: من و همسرم ۴ فرزند داشتیم که ماکان آخرین آن‌ها است؛ آخرین روز مدرسه رفتن او را کاملا به یاد دارم که با برادرش که از او بزرگ‌تر بود به مدرسه رفت؛ تا قبل از اینکه از خانه خارج شوند و با موتور بروند، ماکان هی از دم در برای مادرش بوس می‌فرستاد. نمی‌دانستیم که این آخرین دیدار است و دیگر بچه‌مان را نمی‌بینیم؛ الان ۴۵ روز است که هیچ اثری از ماکان مانیست.

به گزارش خبرآنلاین، نهم اسفندماه سال گذشته درست وقتی که یک زنگ تا پایان ساعت درسی بچه‌ها مانده بود که تعطیل شده و به خانه برگردند، دانش‌آموزان، معلمان و مدیر یک مدرسه ابتدایی در میناب مورد هدف موشک‌های آمریکایی واقع شد و تعداد زیادی از آن‌ها به شهادت رسیدند.

هنوز چیزی از ساعت ۱۱ نگذشته بود که به خانواده‌های مینابی اطلاع دادند که برای آوردن بچه‌ها به مدرسه بروند اما با گذشت دقایقی کوتاه، مدرسه در اثر اصابت موشک‌های آمریکایی تخریب شد و کمتر پدر و مادری توانستند پیش از وقوع انفجار بچه خود را نجات داده و از مدرسه خارج کنند؛ برخی والدین هم در حین نجات بچه‌ها بودند که با تداوم بمباران مدرسه به شهادت رسیده و یا مجروح شدند.

در جریان بمباران وحشتناک مدرسه میناب، پیکر بسیاری از شهدا به طرز تکان‌دهنده‌ای متلاشی شده بود و تنها با انجام تست DNA کار شناسایی‌شان انجام شد؛ در این میان اما هنوز پیکر کوچک یک دانش‌آموز کلاس اولی شناسایی نشده است.

خانواده ماکان نصیری، دانش‌آموز کلاس اولی مدرسه میناب، تنها کسانی هستند که هنوز هیچ نشانه‌ای از پیکر پسرشان به دست نیاورده‌اند و روز گذشته به آن‌ها اعلام شده است که ماکان جزو شهدای مفقودالاثر محسوب می‌شود. سیروس نصیری پدر ماکان به خبرآنلاین می‌گوید: جواب تست دی‌ان‌ای (DNA) ماکان هم آمد و کلا منفی بود؛ به ما گفتند ماکان مفقودالاثر است.

روایت آخرین دقایق ماکان قبل از مدرسه رفتن

من و همسرم ۴ فرزند داشتیم که ماکان آخرین آن‌ها است؛ آخرین روز مدرسه رفتن او را کاملا به یاد دارم. ساعت ۶ صبح روز نهم اسفندماه مادر ماکان از خواب بیدار شد و لباس‌های او را که شب گذشته شسته بود را اتو زد و به ماکان پوشاند.

روزهایی که ماکان به مدرسه می‌رفت، هیچوقت عادت نداشت در خانه صبحانه بخورد اما آن روز به مادرش گفت گرسنه هستم و چند لقمه نان خورد و تکه‌ای نان را هم از همسرم گرفت و با خودش به مدرسه برد. ماکان روز آخر را با برادرش که از او بزرگ‌تر بود به مدرسه رفت؛ تا قبل از اینکه از خانه خارج شوند و با موتور بروند، هی از دم در برای مادرش بوس می‌فرستاد. نمی‌دانستیم که این آخرین دیدار است و دیگر بچه‌مان را نمی‌بینیم.

ماکان پسر مهربانی بود؛ ۲ سالی می‌شد که به کلاس ژیمناستیک می‌رفت و این ورزش را دنبال می‌کرد. وقت‌هایی که در حسینیه محل مراسمی بود با ما به آنجا می‌آمد و در هر کاری که به او می‌گفتند کمک می‌کرد؛ ماه رمضان امسال هم چند روزی که هنوز آن اتفاق نیفتاده بود را به حسینیه می‌رفت.

وقتی به مدرسه رسیدم، فقط خرابی دیدم

روز حادثه من در خانه بودم که یکی از دوستانم از اصفهان ساعت ۱۰:۳۰ صبح به من زنگ زد و گفتند که تهران را زدند؛ بعد هم گفت برو بچه‌هایت را از مدرسه بیاور؛ من آن روز یک دروغ مصلحتی هم گفتم که پسر بزرگترم را فرستاده‌ام که برود و بچه‌ها را بیاورد. هنوز از وضعیت ماکان بی‌خبریم؛ من منتظرم خودش بیاید؛ می‌گویم شاید آن روز پسرم از ترس از مدرسه فرار کرده و بیرون رفته باشد.

دقایقی بعد یعنی در ساعت ۱۱:۱۶ دقیقه از مدرسه ماکان با همسرم تماس گرفتند که بیایید و بچه را ببرید؛ همسرم با سرویس ماکان تماس گرفت و گفت که ماکان را هم از مدرسه به خانه بیاورد. کلاس‌های ماکان هر روز تا ساعت ۱۳:۳۰ ظهر دقیقه طول می‌کشید؛ آن روز که تماس گرفتند و ما هم به راننده سرویس اطلاع دادیم و معلم پسرم را هم در جریان قرار دادیم که راننده به دنبال ماکان می‌رود اما پیش از رسیدن راننده، مدرسه را زده بودند و به ما هم اطلاع دادند که خودمان به مدرسه برویم.

من و همسرم در آن لحظه دست و پایمان را گم کردیم و آشفته و نگران راهی مدرسه شدیم؛ نصف مسیر را رفتیم و چون ترافیک بود، از وسط راه پیاده شدیم و به طرف مدرسه رفتیم. وقتی رسیدیم کلا مدرسه نابود شده بود؛ در آن لحظه‌های نخست که به مدرسه رسیدیم فقط یک چیز دیدیم؛ خرابی، خرابی، خرابی.

از بچه‌هایی که فرار کرده بودند سراغ ماکان را گرفتم

خیلی هراسان بودم و هر طرفی از مدرسه را دنبال ماکان می‌گشتم؛ می‌گفتند یک سری از بچه‌ها از ترس فرار کردند و به دنبال این بودم تا از بچه‌هایی که فرار کرده بودند سوال کنم که چه کسانی توانستند فرار کنند و کجا بودند و چه کردند؛ اما کسی ماکان را ندیده بود.

جسد بچه‌هایی را که از زیر آوار بیرون می‌آوردند یکی یکی نگاه می‌کردیم؛ کاورهای پیکر شهیدان را نگاه می‌کردیم که ببینیم بچه ما هم بین آنها هست یا نه؛ الان ۴۵ روز است که هیچ اثری از ماکان مانیست.

پسرها طبقه اول بودند و دخترها طبقه دوم؛ کلاس ماکان ۲۳ دانش‌آموز داشت که آن روز ۴ نفرشان به مدرسه نرفته بودند و بقیه هم کلا شهید شدند و پیکر همه آن‌ها پیدا شده و فقط ماکان پیدا نشده است. دقیق‌تر بگویم از ۱۶۸ نفری که در مدرسه میناب شهید شدند فقط یک نفر یعنی پسر ما جاویدالاثر است. روز حادثه با روز تولد ماکان مصادف بود و خب نشد که امسال هم برایش جشن بگیریم.

ماجرای پیدا شدن لنگه کفش ماکان

روز ۳۸ بعد از وقوع حادثه مدرسه، خودم رفتم که دوباره به مدرسه بروم اما راهم ندادند و بعد به چند جا زنگ زدم تا اجازه دادند که وارد مدرسه شوم و در نهایت توانستم با برادرم و برادر همسرم به آنجا داخل شوم.

کلی در مدرسه چرخیدیم و بعد از مدتی در محوطه فضای سبز مدرسه یک لنگه کفش از پسرم ماکان را پیدا کردیم؛ نزدیک آبخوری و سرویس بهداشتی بچه‌ها چند درخت و فضای سبزی وجود داشت؛ وقتی وارد آن محدوده شدیم برادر همسرم یک لنگه کفش ماکان را پیدا کرد اما اثری از پیکر او نبود.

تقاضا کردیم و آمدند درختها را بریدند و فضای سبز آنجا را تمیز کردند که ببینیم چیزی از پیکر ماکان پیدا می‌کنیم که چیزی پیدا نکردیم؛ فقط همان لنگه کفش پسرم بود به همراه یک لنگه کفش زنانه و یک لنگه کفش که تقریبا به بچه ۱۰-۱۲ ساله می‌خورد و شاید برای بچه کلاس چهارم یا پنجم بود را پیدا کردیم.

تنها نشانه مادرزادی که ماکان در بدنش داشت

هنوز از وضعیت ماکان بی‌خبریم؛ من منتظرم خودش بیاید؛ می‌گویم شاید آن روز پسرم از ترس از مدرسه فرار کرده و بیرون رفته باشد. آخر ساعتی که نیم ساعت بعدش آن اتفاق افتاده بود، بچه‌های کلاس ماکان ورزش داشتند و توی حیاط بودند اما خب کسی هم از معلم‌ها زنده نمانده است که بپرسیم ببینیم چه اتفاقی افتاده است؛ معلم‌ها همگی شهید شده‌اند.

از ۱۶۸ نفری که در مدرسه میناب شهید شدند فقط یک نفر یعنی پسر ما جاویدالاثر است.

روز اول اتفاقی که در مدرسه افتاد، از ساعت ۱۱:۳۰ صبح تا ۲:۳۰ نیمه‌شب آنجا بودم و از صبح روز دوم هم تا همین لحظه، هر روز اگر یک انگشت یا ناخن هم پیدا می‌کردند من می‌رفتم و نگاه می‌کردم که ببینیم متعلق به پسرم ماکان هست یا نه؛ اما خب تا امروز چیزی ندیده‌ام که بگویم برای پیکر پسر من است.

من در ۴۵ روز گذشته یا در خانه منتظر پسرم بودم یا در سردخانه برای شناسایی پیکر کوچک او؛ پسرم یک نشانه مادرزادی داشت، پوست دستش مثل حالت پولک ماهی بود؛ همه پیکرهای سردخانه را به همراه برادر همسرم یکی یکی، چه آن‌ها که قابل شناسایی بودند و چه آن‌ها که تکه پاره بودند را دیدیم اما نشانی از پسرم پیدا نکردیم.

برای اینکه مطمئن شویم پیکر ماهان بین پیکرهای تکه پاره هست یا نه، از ما تست دی‌ان‌ای گرفتند اما نبود. اگر حتی یک ناخن او را هم پیدا می‌کردند من می‌رفتم.